

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1072/2018
21.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Славољуб Гајић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Весна Милановић, адвокат из ..., ради накнаде штете због неисплаћене новчане накнаде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 872/17 од 15.12.2017. године, у седници одржаној 21.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 872/17 од 15.12.2017. године, у првом и трећем ставу изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 872/17 од 15.12.2017. године у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 953/16 од 18.11.2016. године, у првом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да јој, на име неисплаћене новчане накнаде исплати износ од 84.471,55 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2016. године до исплате. У другом ставу изреке, обавезан је тужени да тужили исплати износ од 1.892,32 динара на име затезне камате, као самосталног потраживања због кашњења у исплати новчане накнаде за период од 05.03.2016. године до 22.03.2016. године, са законском затезном каматом од 25.04.2016. године као дана подношења тужбе до исплате. У трећем ставу изреке, обавезан је тужени да накнади трошкове парничног поступка у износу од 995,18 динара. У четвртом ставу изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 26.397,90 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 872/17 од 15.12.2017. године, исправљеном решењем Апелационог суда у Београду Гж1 872/17 од 29.01.2018. године, у првом ставу изреке, преиначена је првостепена пресуда у првом ставу изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да јој, на име неисплаћене новчане накнаде исплати износ од 84.471,55 динара, са затезном каматом од

05.03.2016. године до исплате. У другом ставу изреке, потврђено је решење о трошковима парничног поступка садржано у трећем ставу изреке првостепене пресуде. У трећем ставу изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у четвртном ставу изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев туженог да се обавезе тужила да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 26.397,90 динара, а обавезан је тужени да тужили поред досуђеног износа из трећег става изреке првостепене пресуде, на име трошкова парничног поступка исплати још 43.708,82 динара. У четвртном ставу изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка. У петом ставу изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове настале поводом изјављене жајбе у износу од 15.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у односу на одлуку из првог и трећег става изреке, применом члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија дозвољена и неоснована.

Другостепена пресуда у наведеном делу није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Такође, нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на основу уговора о раду број 1280/518 од 12.03.2008. године, а на пословима ... у Одељењу за ... послове. Тужила је са туженим закључила споразум о престанку радног односа дана 27.01.2016. године. На основу овог споразума тужени је донео решење о споразумном престанку радног односа број 176/28-3 дана 05.02.2016. године, којим је утврђено да је тужили престао радни однос, да је законом остварила право на исплату новчане накнаде за споразумни раскид радног односа у износу од 398.591,70 динара и да ће јој плата и друга примања која остварује у складу са законом бити исплаћена најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа, а у решењу је дата поука о правном леку по којој запослена против овог решења може покренути спор пред надлежним судом у року од 60 дана од дана пријема решења. Тужени тужили није исплатио отпремнину у року од 30 дана из наведеног решења.

Потом је директор туженог донео решење број 176/28-3-1 дана 22.03.2016. године о утврђивању новчане накнаде за споразумни престанак радног односа, сада у висини од 314.100,15 динара и овај износ је тужени одмах и исплатио тужили. У образложењу решења наведено је, поред осталог, да је тужени утврдио износ новчане накнаде у висини од 1/3 просечне зараде у РС увећане за 30% за сваку годину рада у радном односу у јавном сектору на основу последњег познатог податка органа надлежног за послове статистике, односно података за месец децембар 2015. године.

Тужени се позивао на одредбу члана 21. став 3. тачка 1. Закона о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору која висину отпремнине везује за просечну зараду у РС на основу последњег познатог податка органа

надлежног за послове статистике и истицао да у моменту доношења решења није имао одговарајући податак на основу кога би обрачунао висину отпремнине (за месец који је претходио месецу у коме је тужили престао радни однос – јануар 2016. године), те да је стога накнадно новим решењем поново одлучио о висини отпремнине, после објављивања овог податка у „Службеном гласнику РС“, што је и првостепени суд прихватио и закључио да је неоснован тужбени захтев за исплату неисплаћеног дела отпремнине.

Другостепени суд је усвојио жалбу тужиле и преиначио првостепену пресуду тако што је усвојио тужбени захтев за исплату разлике отпремнине из разлога што исплата новчане накнаде представља један од законом утврђених облика правне заштите запослених у случају престанка радног односа, а тужени је првим решењем утврдио да тужила има право на новчану накнаду у износу од 398.951,70 динара коју је тужени био у обавези да исплати у року од 30 дана, те да ово решење производи правно дејство, па није могао да накнадно доноси решење којим јој је утврдио право на мању накнаду, односно у износу од 314.100,15 динара.

Одредбом члана 177. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14), прописано је да радни однос запосленог може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог (став 1.). Пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености (став 2.).

По налажењу Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда, јер права и обавезе послодавца и запосленог настају у моменту закључења споразума о престанку радног односа у смислу члана 177. Закона о раду, а дејства престанка радног односа везује се за споразум, те тужени није могао да накнадним решењем умањује своје обавезе. Ово посебно када се има у виду да је тужени имао и обавезу да отпремнину утврђену решењем од 05.02.2016. године донетим на основу споразума о престанку радног односа, исплати у законском року од тридесет дана, што није учинио, већ је по истеку рока за испуњење своје обавезе, донео ново решење и то и поред постојања коначног решења којим су права и обавезе уговарача споразумно утврђене. Радни однос је у конкретном случају престао на основу споразума, па је у сваком случају мењање одлуке о висини отпремнине новим решењем, а на штету запосленог, незаконито. Стога је позивање на Закон о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору од стране туженог неосновано.

На основу изложеног Врховни касациони суд је у односу на одлуку из првог и трећег става изреке побијане пресуде, применом члана 414. Закона о парничном поступку, одбио ревизију туженог као неосновану.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије против преосталог дела побијане пресуде, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. ставова 1. и 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена, јер је изјављена против решења другостепеног суда којим је правноснажно одлучено о трошковима поступка.

Према одредбама члана 28. ЗПП, за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна је само вредност предмета спора главног тужбеног захтева, а камате,

уговорна казна и остала споредна тражења, као и трошкови поступка не узимају се у обзир ако не чине главни захтев.

Будући да трошкови поступка не чине главни захтев, већ представљају споредно потраживање, Врховни касациони суд је нашао да ревизија у овом делу није дозвољена, па је на основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија

Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Марина Антонић